

Nr 38

Utlåtande i anledning av motioner angående allmänhetens inställning till ordningsmakten m. m. samt om åtgärder för att förbättra relationerna mellan polisen och allmänheten.

Till allmänna beredningsutskottet har hänvisats

1) de likalydande motionerna I: 664 av herr *Holmberg m. fl.* och II: 582 av herr *Bohman m. fl.*, vari hemställs om utredning angående

a) utbyggande på längre sikt av den allsidiga kriminologiska och rätts-sociologiska forskningen och undervisningen jämte därmed sammanhörande problem rörande forskarrekyteringen,

b) möjligheter att förbättra allmänhetens inställning gentemot ordningsmakten,

c) inverkan av olika åtgärder företagna av barnavårdsmyndighet eller inom kriminalvården på återfallsbrottsligheten; samt

2) motion II: 652 av herrar *Lindkvist* och *Björk*, vari föreslås att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer om åtgärder i syfte att genom permanenta samarbetsorgan stärka och utveckla relationerna mellan polisen och allmänheten.

Utskottet har tagit upp motionerna till samtidig behandling.

I motionerna I: 664 och II: 582 hänvisas till vad som anförts i de likalydande motionerna I: 438 och II: 553. I sistnämnda motioner uttalas bl. a., att de förändrade attityder som framför allt från en del ungdomars sida visas gentemot ordningsmakten inger viss oro. Massmedia, särskilt TV och dagspressen, har här ett stort ansvar. Glorifiering i vissa massmedia av brottslingar har försvårat polisens möjligheter att bland allmänheten få förståelse för de svårigheter som möter dem i deras arbete att upprätthålla ordningen. Det förefaller enligt motionärerna ofrånkomligt att närmare undersöka omfattningen av och orsakerna till den tilltagande respektlösheten för ordningsmaktens uppgifter. En utredning bör snarast tillsättas i syfte att undersöka hur man hos allmänheten på ett bättre sätt skall kunna klargöra ordningsmaktens uppgift att vara allmänheten till hjälp i olika avseenden.

Vidare anføres, att den kriminologiska forskningen är eftersatt i vårt land. Det borde vara en fråga av hög angelägenhetsgrad att åtgärder vidtages för att stärka ämnets ställning och därmed underlätta forskarrekyteringen. Skall man i Sverige kunna följa med i den internationella utvecklingen är det nödvändigt att bygga ut resp. bygga upp ämnena kriminologi och rätts-

sociologi. Hur utbyggnaden skall ske och hur forskarrekruteringen skall äga rum måste snarast utredas.

Motionärerna uttalar, att gränserna mellan det som anses tillåtet och det otillåtlige — till följd av familje- och släktbandens upplösning och genom att tidigare normer och moralregler nu ständigt är föremål för debatt och omvärderingar — har blivit mindre skarpa och svårare att fastlägga och iakttaga. Barn och ungdom har därmed berövats något av det stöd som en fast sedvänja och en vedertagen stil tidigare utgjorde. Det borde vara en ytterst angelägen uppgift för såväl den kriminologiska som den sociologiska och psykologiska forskningen att närmare klarlägga vilken betydelse denna utveckling har haft och har som en eventuell risk för ökad kriminalitet.

Motionärerna anför vidare, att en fråga av speciellt intresse för den kriminologiska forskningen är återfallsbrottsligheten och dess samband med olika åtgärder företagna av barnavårdsmyndighet eller inom kriminalvården, särskilt i fråga om förmögenhetsbrottslingar. En uppgift för den kriminologiska forskningen är också att ytterligare undersöka utformningen av anstaltsvården så att den ej blir till skada för den intagne utan främjar dennes tillrättaförande. Motionärerna berör vidare motsättningen mellan olika åsikter i den kriminalpolitiska diskussionen beträffande allmänpreventionens betydelse. Motionärerna anför att frågan om generalprevention och individualprevention har synnerligen stor betydelse både för utformningen av påföljdssystemet och för rättstillämpningen i det enskilda fallet och att det är hög tid att satsa på forskning på detta område.

I motion II: 652 framhålles att förhållandet mellan allmänheten och polisen sedan lång tid tillbaka har varit föremål för uppmärksamhet i olika sammanhang.

Genom den nya polisorganisationen skapades förutsättningar att i ökad grad för allmänheten redovisa polisens arbetsuppgifter, intentioner och principer. Motionärerna framhåller, att rikspolisstyrelsen under de två senaste åren har tagit en rad initiativ i detta sammanhang. Stora ansträngningar har gjorts för att utveckla ett förtroendefullt samarbete med pressen och andra massmedia. Utbyggd kurs- och konferensverksamhet, en allmän upprustning av tidskriften Svensk Polis, offentliga arrangemang, ökad utställningsverksamhet och specialinformation till olika grupper av medborgare är andra inslag i informations- och kontaktarbetet.

Även på det brottsförebyggande området har verksamheten utvecklats kraftigt. På olika vägar har polisen försökt nå allmänheten med råd och anvisningar — ibland till bestämda yrkesgrupper — hur den skall kunna medverka till att förhindra olika slags brott. Rikspolisstyrelsen räknar också med att cirka 250 000 skolelever årligen nås av undervisning om vad som sammanfattningsvis kan rubriceras som »samhällets spelregler».

Redan nu förekommer alltså en omfattande aktivitet med syfte att skapa positiva relationer mellan allmänheten och polisen. Motionärerna framhåller emellertid, att arbetsuppgifterna är utomordentligt stora och fortlöpande

förändras, varför nya former och medel ständigt måste prövas. En väg för att vidga kontakten synes vara att inrätta ett samarbetsorgan med nära anknytning till rikspolisstyrelsen. I detta skulle ingå företrädare för folkrörelserna, de fackliga och politiska organisationerna, Målsmännens riksförbund, SECO, socialstyrelsen, skolöverstyrelsen och idrottsorganisationerna m. fl. Samarbetsorganets främsta uppgift skulle vara att samordna åtgärderna på det brottsförebyggande området samt att medverka i informations- och kontaktarbete. Det skisserade samarbetsorganet bör även ta initiativ till upplysningskampanjer och liknande. Avsikten är också att liknande samarbetsorgan på det regionala och lokala planet skall byggas upp.

Beträffande motiveringarna i övrigt får utskottet hänvisa till motionerna I: 438 och II: 652.

Yttrande har inhämtats från rikspolisstyrelsen, varjämte Svenska polisförbundet beretts tillfälle yttra sig.

Rikspolisstyrelsen anför, att en systematisk verksamhet alltsedan polisväsendets förstatligande har bedrivits i syfte att skapa positiva relationer mellan allmänheten och polisen. I första hand har ansträngningarna varit inriktade på att underlätta för massmedia att ge en bredare och sakligare information till allmänheten om polisens organisation och verksamhet m. m.

Riktlinjer för denna informationsverksamhet har dragits upp av rikspolisstyrelsen och verkställt av de underordnade polismyndigheterna såväl på det regionala som det lokala planet. I syfte att förbättra mass medias möjligheter att lämna saklig information om polisväsendet och polisverksamheten till en bredare allmänhet har rikspolisstyrelsen i samarbete med Pressinstitutet och Journalistförbundet även arrangerat en rad regionala kurser under rubriken »Polisen — Pressen — Samhället». I dessa har deltagit såväl företrädare för polisväsendet som representanter för press och etermedia. Kurserna har omfattat bland annat föreläsningar i ämnen som tryckfrihetslagstiftning, sekretessfrågor m. m. Stor vikt har lagts vid olika yrkesetiska frågor på det journalistiska området. Det har därvid klart framhållits från polisväsendets sida vilken viktig roll massmedia spelar när det gäller att forma allmänhetens attityder till de samhällsorgan som har att svara för upprätthållande av ordning och säkerhet. Man har varit angelägen om att vid dessa kurser lägga fast praktiska riktlinjer för den fortlöpande nyhetskontakten. Kurserna har också haft det syftet att de utgjort en grundval för fortsatta återkommande överläggningar mellan parterna. — — — Rikspolisstyrelsens informationsbyrå uppehåller synnerligen livliga kontakter med massmedia och lämnar dels praktiska råd i anslutning till reportageuppslag, dels material och underlag för artiklar. Dessutom förekommer en livlig direkt nyhetsförmedling från rikspolisstyrelsen till press, radio och TV. Dagligen står styrelsens diarium till förfogande för de centrala nyhetsbyråerna i deras löpande nyhetsbevakning. Genom dessa åtgärder har man från polisväsendets sida velat säkerställa en maximal insyn för massmedia i den löpande polisverksamheten till förmån för en fyllig och saklig information till allmänheten. Härigenom uppnås en bättre förståelse från allmänhetens sida för polisverksamheten.

Rikspolisstyrelsen framhåller vidare, att polisväsendets olika offentliga

evenemang, bl. a. Polisens Dag och polisutställningar, utgör en form för kontakt med en bredare allmänhet. Alldeles särskilt stor vikt läggs vid att inbjuda barn och ungdomar för att dessa skall få tillfälle att bekanta sig med polisorganisationen och dess företrädare samt få en muntlig information om polisens olika aktiviteter i kampen mot framför allt brott och olyckor.

En betydelsefull informationskälla för allmänhet och myndigheter är tidskriften Svensk Polis, som utges en gång i månaden av styrelsens informationsbyrå. Upplagan är f. n. ca 21 000 exemplar. Särskild vikt har lagts vid att tidningen skall nå polismyndigheternas ledamöter.

Polisens brottsförebyggande åtgärder är ett betydelsefullt led i strävan mot bättre relationer till allmänheten. Detta gäller såväl trafikövervakningsarbetet som annan brottsförebyggande verksamhet.

De stora samlade trafikaktionerna genomföres med största möjliga öppenhet och syftar mera till att förmå trafikanter att rätta sig efter gällande regler än att beivra begångna överträdelse. I annan brottsförebyggande verksamhet än den inom trafiken gäller det att utnyttja polisens erfarenheter för att ge den enskilde ökade möjligheter att själv gardera sig mot brottsliga angrepp. På detta område har rikspolisstyrelsen verkat bland annat genom aktioner mot åldringsbrott. Denna utfördes genom att flygblad distribuerades i miljonupplaga samtidigt som en presskampanj inleddes över hela landet. På många håll skedde också en uppföljning i form av föreläsningar av polismän vid pensionärsträffar. Parallellt härmed ökades polisens spaningsinsatser. Vidare har företagits åtgärder för att stävja checkbrottslighet genom att rikspolisstyrelsen i samråd med bankerna anordnat utbildningsverksamhet för kassapersonal. Slutligen må nämnas en kampanj mot bilstölder företagen i samarbete med motororganisationerna. Styrelsen planerar att ge ut en broschyr med råd hur man skyddar sig mot inbrottstjuvar i lägenheter, villor och sommarstugor. Även en aktion mot olika slag av bedrägeribrott är planlagd.

Styrelsen framhåller även, att laglydnadsfostran i skolorna är av stor betydelse för en mera positiv inställning mot polisen från allmänhetens sida.

Ansvaret för att åstadkomma ett bättre förhållande mellan polisen och allmänheten ligger till stor del hos den enskilde polismannen. Hans personliga uppträdande och sätt att utföra ofta svåra tjänsteuppgifter har en avgörande inverkan på allmänhetens inställning till polisen. Den nya polisutbildning som inleddes hösten 1967 kan i förening med en omsorgsfullt bedriven rekrytering på lång sikt ytterligare förbättra förhållandet mellan polisen och allmänheten.

Styrelsen delar den i motionen II: 652 uttalade uppfattningen att aktiviteten i syfte att skapa positiva relationer mellan allmänheten och polisen innebär utomordentligt stora arbetsuppgifter och att verksamheten måste anpassas efter fortlöpande förändringar. Emellertid anser styrelsen att särskilda samarbetsorgan icke erfordras utan att verksamheten bör byggas ut inom ramen för den nuvarande organisationen. På dess lokala plan torde polismyndigheterna huvudsakligen kunna svara för de uppgifter som enligt motio-

närernas förslag skulle läggas på de lokala samarbetsorganen. Styrelsen avstyrker därför bifall till motionen II: 652.

Mot bakgrunden av den omfattande verksamhet som pågår för att skapa bättre relationer mellan allmänheten och polisen finner styrelsen det ej heller motiverat med en allmän utredning — såsom yrkats under punkten b) i motionerna I: 664 och II: 582 — rörande detta problem, varför styrelsen avstyrker bifall även till detta yrkande. Styrelsen uttalar, att en sociologiskt inriktad vetenskaplig undersökning rörande allmänhetens förhållande till polisen däremot skulle vara av stort värde för den fortsatta verksamheten på området, och erinrar om att årets riksdag anslagit 25 000 kronor för en sådan undersökning.

I vad avser det i motionerna I: 664 och II: 582 under punkten a) upptagna yrkandet om utredning angående utbyggande på längre sikt av den allsidiga kriminologiska och rättssociologiska forskningen m. m. anför styrelsen, att brottsligheten under senare år visat en oroväckande utveckling vad gäller både brottens antal och deras svårhetsgrad. Inför denna utveckling framstår det som absolut nödvändigt att tillgripa alla verksamma åtgärder för att bekämpa brottsligheten. Såväl för utbyggnaden av den brottsförebyggande verksamheten som för utformningen av påföljdssystemet är forskningsresultat inom kriminologi och rättssociologi utomordentligt värdefulla. Styrelsen delar därför motionärernas uppfattning att dessa forskningsområden bör förstärkas och tillstyrker yrkandet att deras utbyggnad på längre sikt blir föremål för utredning.

Vad slutligen avser det i samma motioner under punkten c) upptagna yrkandet om utredning angående inverkan av olika åtgärder företagna av barnavårdsmyndighet eller inom kriminalvården på återfallsbrottsligheten anför styrelsen, att en sådan utredning i och för sig vore värdefull. Med hänsyn till det arbete som utföres av samarbetsorganet för åtgärder mot ungdomsbrottsligheten — vilket enligt sina direktiv bland annat har att förlöpande följa brottslighetsutvecklingen och resultaten av de åtgärder samhället vidtager mot lagöverträdare — bedömer styrelsen emellertid en utredning på detta område icke vara erforderlig. Styrelsen avstyrker därför detta yrkande.

Svenska polisförbundet upplyser, att förbundets styrelse vid sammanträde i början av augusti månad 1966 behandlade frågan om vilka åtgärder som borde vidtagas i syfte att hindra följdverkningar av osaklig kritik i vissa massmedia eller angrepp i andra former mot polisens sätt att fullgöra sina tjänsteuppgifter. Förbundsstyrelsen gjorde i anslutning till övervägandena i detta ärende ett pressuttalande, som väckte stor uppmärksamhet, och förbundets synpunkter fick många instämmanden i de därpå följande presskommentarerna. Vid uppvaktning för stats- och justitieministrarna överlämnades härefter en skrivelse till statsministern, daterad den 19 augusti

1966, vari främst tre åtgärder rekommenderades för att råda bot på det alltmer skärpta förhållandet mellan polisen och vissa grupper bland allmänheten, nämligen ökad upplysning om polisens arbetsuppgifter i samhället, snabb lösning av polisens utbildningsfråga och förstärkt forskning på kriminalpolitikens område. Förbundet har med tillfredsställelse konstaterat att statsministern och justitieministern både före och efter förbundets uppvakning gjort positiva uttalanden i för allmänheten upplysande riktning om polisens ställning i samhället.

Polisutbildningen har behandlats vid innevarande års riksdag. Däremot står fortfarande frågorna om forskningen och upplysningsverksamheten för allmänheten öppna. Dessa frågor fick sedermera ökad aktualitet i början av januari månad 1967, då Handen-morden inträffade. Polispersonalens reaktion kom till kraftigt uttryck genom ett pressuttalande från förbundets extra kongress i början av mars månad 1967.

Innehållet i motionerna ligger helt i linje med vad förbundet hävdade för att åstadkomma förbättrade relationer mellan polisen och allmänheten och få till stånd ökad kriminologisk och rättssociologisk forskning. Polisförbundet tillstyrker bifall till utredningsyrkandet i motionerna I: 664 och II: 582 och förslaget i motion II: 652 om permanent samarbetsorgan för stärkandet och utvecklandet av relationerna mellan polisen och allmänheten. Förbundet hemställer även att rikspolisstyrelsen ges ökade resurser för en intensifiering av upplysningsverksamheten till allmänheten.

Förbundet uttalar slutligen att den i motionerna I: 664 och II: 582 punkten c) avsedda utredningen bör omfatta undersökning om i vilken utsträckning polismyndighet äger rätt att få upplysningar av andra samhällsmyndigheter i spaningsssammanhang och om eventuellt vidgade befogenheter är erforderliga och möjliga. Vad gäller motion II: 652 ifrågasätter förbundet om inte någon form av laglydnadsfostran skulle kunna infogas även i körskolornas undervisningsverksamhet.

Utskottet

Utskottet vill först beröra det i motionerna I: 664 och II: 582 framställda yrkandet om utredning angående möjligheter att förbättra allmänhetens inställning gentemot ordningsmakten och det i motionen II: 652 framlagda förslaget om åtgärder i syfte att genom permanenta samarbetsorgan stärka och utveckla relationerna mellan polisen och allmänheten.

I proposition nr 100 till 1964 års riksdag angående organisationen av polis-, åklagar- och exekutionsväsendet m. m. redovisades bl. a. polisberedningens synpunkter på behovet av informationsverksamhet. Beredningen framhöll, att man under en lång följd av år från olika håll understrukit betydelsen av att åtgärder vidtogs för att förbättra förhållandet mellan polisen och allmänheten och att det var ett polisiärt tjänsteintresse

av yttersta vikt att orientera allmänheten om och skapa förståelse för polisens verksamhet. För att de insatser som fordrades i dessa hänseenden skulle nå full effekt krävdes enligt beredningen en central ledning och lokal samverkan med allmänheten via massmedia eller på andra vägar.

I enlighet med de av riksdagen 1964 godkända riktlinjerna för organisationen av rikspolisstyrelsen inrättades inom styrelsen en informationsavdelning — numera informationsbyrå — för den externa och interna informationen, presstjänsten och viss brottspreventiv rådgivning.

I instruktionen för rikspolisstyrelsen har angivits som ett särskilt åliggande för styrelsen att verka för ett förtroendefullt förhållande mellan polis och allmänhet. På det lokala planet har polisenämnden inom varje polisdistrikt motsvarande uppgift. Nämnden skall för polischefen framlägga de förslag och anföra de synpunkter nämnden finner påkallade.

Av det nu anförda framgår, att man genom den nya organisationen för polisväsendet i hög grad sökt tillgodose behovet av kontaktorgan för att främja goda relationer mellan polisen och allmänheten. Utskottet delar den av rikspolisstyrelsen uttalade uppfattningen, att ytterligare organ för samarbete icke erfordras utan att verksamheten bör byggas ut inom ramen för den nuvarande organisationen. Utskottet anser sig således icke kunna tillstyrka det i motionen II: 652 framförda yrkandet.

I rikspolisstyrelsens yttrande har utförligt redovisats den omfattande aktivitet som med initiativ bl. a. från centralt håll bedrivs för att skapa positiva relationer mellan allmänheten och polisen. Styrelsen har även framhållit, att den nya polisutbildning som inleds hösten 1967 i förening med en omsorgsfull rekrytering på lång sikt kan förbättra dessa relationer.

Polisenämndernas verksamhet har behandlats i ett av chefen för justitiedepartementet den 25 januari detta år avgivet interpellationssvar. Departementschefen anförde därvid exempel på vad som hade gjorts och kunde göras av polisenämnderna men framhöll även, att den kraftiga arbetsbelastningen inom polisdistrikten och övergångssvårigheter efter förstatligandet hämmat den ytterligare utvecklingen av samarbetet med nämnderna.

I interpellationssvaret upplystes vidare, att rikspolisstyrelsen förberedde en allmän inventering av erfarenheterna från den statliga polisorganisationen och även från polisenämndernas verksamhet. Sedan denna inventering skett fanns det anledning överväga om några jämkningar i nuvarande ordning kunde anses motiverade.

Den avoga inställning gentemot ordningsmakten, som i vissa sammanhang tagit sig svårartade uttryck, torde i huvudsak förekomma endast hos smärre grupper av storstadsungdom. Ett klarläggande av bakgrund och orsaker till en sådan inställning är enligt utskottets mening av avgörande betydelse, när det gäller att komma till rätta med detta problem. Under det av årets riksdag beviljade anslaget till Rikspolisstyrelsen: Omkostnader har beräknats medel för en opinionsundersökning i syfte att klarlägga före-

kommande spänningsförhållanden mellan polis och allmänhet. Utskottet finner, att denna undersökning — vars resultat förutsättes komma att utnyttjas vid fortsatta överväganden rörande metoder att skapa förbättrade relationer — i förening med den av rikspolisstyrelsen förberedda kartläggningen av erfarenheterna från bl. a. polisenämndernas verksamhet kommer att i väsentlig mån tjäna syftet med det i motionerna I: 664 och II: 582 under punkten b) upptagna utredningsyrkandet. Utskottet finner sig därför icke böra tillstyrka, att en särskild utredning tillkallas.

I sistnämnda motioner har under punkten a) yrkats utredning angående den allsidiga kriminologiska och rättssociologiska forskningen och undervisningen samt forskarrekruteringen.

Utskottet vill härtill framhålla, att det ankommer på universitetskanslersämbetet bl. a. att följa forskningens och utbildningens utveckling, villkor och behov samt att verka för att utbildningen till innehåll och organisation utvecklas i takt med forskningens framsteg och anpassas efter samhällslivets krav. Såsom redovisats i årets statsverksproposition har ämbetet till sin anslagsframställning för budgetåret 1967/68 fogat en utbyggnadsplan för nya professurer och laboraturer. Förslagen har karaktären av s. k. rullande femårsplan. För budgetåret 1969/70 har bl. a. upptagits en professur i rättssociologi, dock utan närmare preciserande av ämnesinnehållet.

Utskottet förutsätter att vederbörande fakultetsberedning och universitetskanslersämbetet utan något riksdagens initiativ bevakar den i motionsyrkandet avsedda frågan och finner sig icke böra tillstyrka särskild utredning.

I det sist behandlade motionsparet har slutligen yrkats utredning av vilken inverkan olika åtgärder företagna av barnavårdsmyndighet eller inom kriminalvården haft på återfallsbrottsligheten.

I det år 1964 framlagda betänkandet »Behandlingsforskning vid ungdomsvårdsskolorna» (SOU 1964: 24) har anförts, att forskningen vid ungdomsvårdsskolorna från början bör organiseras på sådant sätt att den blir flexibel och senare kan anslutas till en forskningsverksamhet med större bredd vad avser både samhällets åtgärds- och reaktionssystem på olika områden och olika företeelser inom socialvården.

Utskottet har i sitt utlåtande nr 25 detta år i anledning av motioner om ungdomsvården understrukt socialstyrelsens uttalande om att forskningsbehovet är trängande och att frågan om inrättande av ett organ för behandlingsforskning inte längre bör uppskjutas. Då ärendet ligger under Kungl. Maj:ts prövning har utskottet ansett sig kunna förutsätta, att frågan utan något riksdagens initiativ bringas till en lösning.

Syftet med det nu framförda utredningsyrkandet synes tillgodosett med inrättande av ett dylikt, flexibelt uppbyggt organ för behandlingsforskning, och utskottet vill därför med hänvisning till sitt ovan åberopade uttalande avstyrka ytterligare utredning.

Under åberopande av det anförda får utskottet hemställa,

1. att motionerna I: 664 och II: 582, såvitt avser punkten

a) i motionerna, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

2. att motionerna I: 664 och II: 582, såvitt avser punkten b) i motionerna, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

3. att motionerna I: 664 och II: 582, såvitt avser punkten c) i motionerna, samt motion II: 652, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 18 maj 1967

På allmänna beredningsutskottets vägnar:

NANCY ERIKSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar Möller, Hellebladh, Eric Gustaf Peterson, Axel Kristiansson, fru Hultell, herrar Helge Karlsson*, Wååg, fru Diesen, fru Hamrin-Thorell*, fru Landberg* och herr Johan Olsson;

från andra kammaren: fru Eriksson i Stockholm, fru Jäderberg, herrar Dickson, Rimås, Wikner, Larsson i Borrby*, Nordgren, fru Ekroth*, herrar Andersson i Örebro, Hansson i Piteå och Josefson i Arrie.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservationer

Vid 1. i utskottets hemställan

av herr *Eric Gustaf Peterson*, fru *Hultell*, fru *Diesen*, fru *Hamrin-Thorell* samt herrar *Rimås*, *Nordgren* och *Andersson* i Örebro, vilka ansett

dels att det avsnitt i utskottets utlåtande, som å s. 8 börjar med orden »Utskottet vill» och slutar med orden »särskild utredning», bort ersättas med text av följande lydelse:

»Utskottet delar motionärernas uppfattning att en förstärkning av den kriminologiska forskningen ej längre kan uppskjutas. Brottsutvecklingen här i landet motiverar att det snarast ställs erforderliga resurser till den kriminologiska och rättssociologiska forskningens förfogande. Väsentliga frågor för denna forskning är i dag endast delvis belysta. Den grundläggande mot-

sättningen mellan olika åsikter i den kriminalpolitiska diskussionen har gällt allmänpreventionen och dess betydelse. Vilka funktioner som avhåller människor från att begå brott har märkligt nog inte blivit föremål för någon nämnvärd forskning i vårt land. Även frågan om återfallsbrottsligheten är av speciellt intresse för den kriminologiska forskningen. Skall vi i vårt land kunna följa med i den internationella utvecklingen är det nödvändigt att bygga ut respektive bygga upp ämnena kriminologi och rättssociologi. Hur utbyggnaden skall ske och hur forskarrekyteringen skall äga rum måste snarast utredas.»

dels att utskottet bort hemställa, att riksdagen i anledning av de lika-lydande motionerna I:664 och II:582 måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning angående utbyggande på längre sikt av den allsidiga kriminologiska och rättssociologiska forskningen och undervisningen jämte därmed sammanhörande problem rörande forskarrekyteringen.

Vid 2. i utskottets hemställan

av fru *Hultell*, fru *Diesen* och herr *Nordgren*.